

Aarhus Universitets udviklingskontrakt 2012 - 2014

1. Præambel: samfundet stiller berettigede krav til universiteterne

Universiteternes rolle vokser

Universiteternes rolle i samfundet ændrer sig i takt med, at det danske samfund, Europa og det globale samfund efterspørger viden og kunnen i stadig større omfang. Samfundet stiller derfor berettigede krav om, at universiteterne påtager sig opgaven som grundpille i vidensamfundet.

Dato: 29. maj 2012

Side 1/10

Universiteterne skal bidrage til løsningen af de store samfundsmæssige udfordringer. Verden er kompleks, og samfundet bliver mere og mere sammensat. Samtidig står verden over for hidtil usete globale udfordringer som eksempelvis klimaændringer, sikker energiforsyning, fødevarerikkerhed, folkesundhed og velfærd, demografi og migration og global finansuro.

Disse udfordringer går på tværs af traditionelle videnskabelige discipliner og eksisterende paradigmer. Det gør løsningerne også. Det er derfor nødvendigt, at de traditionelle fagdiscipliner i højere grad samarbejder på tværs for at afdække sammenhænge og finde nye løsninger på de komplekse problemstillinger.

Universiteternes aktiviteter skal fortsat basere sig på den dybeste kernefaglighed. Samtidig skal faglighed og dybde kombineres i nye interdisciplinære samarbejder og indgå i et tæt og fleksibelt samspil med omverdenen. Det er grundlaget for, at universiteterne kan påtage sig en central rolle og også i fremtiden levere international konkurrencedygtig forskning, talentudvikling, videnudveksling og uddannelse til udviklingen af vidensamfundet.

Nationalt har universiteterne en stor opgave med at opfylde regeringens ambitiøse målsætninger på forsknings- og uddannelsesområdet. Regeringen har sat det centrale mål, at 60 % af alle unge skal gennemføre en videregående uddannelse, og at 25 % skal gennemføre en lang videregående uddannelse. Disse målsætninger ligger i direkte forlængelse af Aarhus Universitets målsætninger. Universitetet har de sidste år øget sit optag betydeligt og samtidig sænket frafaldet på uddannelserne. Men det er afgørende vigtigt at holde sig for øje, at når 60 % af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse, skal der optages 20 % flere unge end i dag, for at

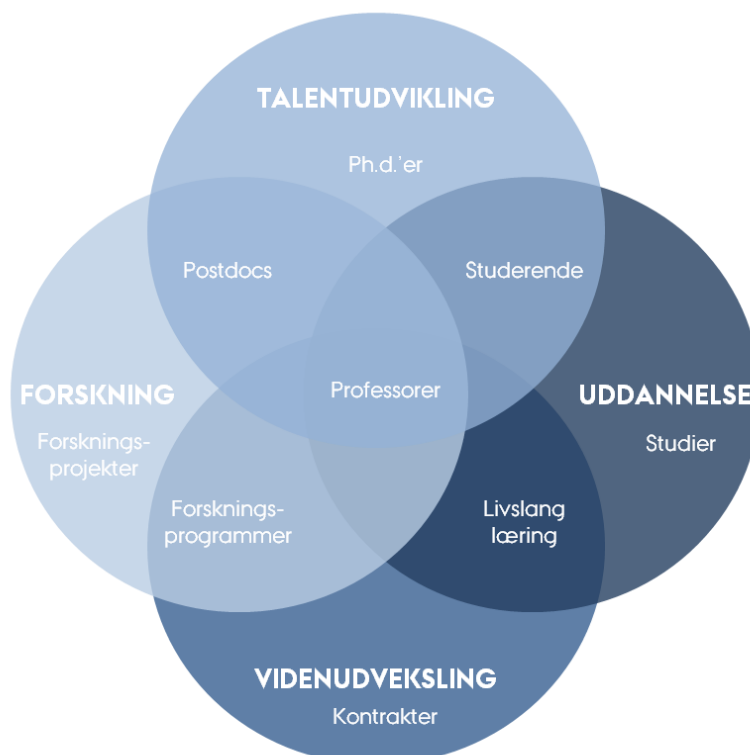
landet kan opretholde den effektivitet i uddannelsessystemet, vi har i dag. Det vil betyde flere studieskift, og der vil være et naturligt pres i retning af længere studietid.

Aarhus Universitets svar på de globale udfordringer

Universiteterne kan og skal bidrage væsentligt til at imødekomme disse betydelige globale såvel som nationale udfordringer og dermed løse de opgaver, samfundet stiller. Men det fordrer, at den faglige og ledelsesmæssige organisering modsvarer de krav, der stilles til et moderne universitet.

Aarhus Universitet har siden de omfattende fusioner i 2007 arbejdet på at skabe et sammenhængende universitet. Med den faglige udviklingsproces, der blev vedtaget i 2011 under overskriften Dybere Sammenhæng, har Aarhus Universitet taget det endelige skridt mod at samle kræfterne i ét universitet med større sammenhæng såvel organisatorisk og ledelsesmæssigt som økonomisk-administrativt. Processen har resulteret i færre enheder, færre interne grænser og flere tværgående initiativer, der skaber bedre muligheder for at tænke og samarbejde på tværs.

Mange af de bedste universiteter i Europa har traditionelt baseret sig på den humboldtske tradition, der kombinerer forskning og uddannelse på højeste niveau. Aarhus Universitet har videreudviklet denne tradition, idet universitetet herudover betragter talentudvikling og videnudveksling som absolutte kerneopgaver.

Universitetets strategi og organisatoriske opbygning baserer sig således på fire ligeværdige aktivitetsområder, nemlig forskning, talentudvikling, videnudveksling og uddannelse. Efter Aarhus Universitets opfattelse er denne firestrengede mission svaret på de udfordringer, som de store moderne forskningsuniversiteter står overfor, og den gør det muligt at kombinere det forskningsbaserede masseuniversitet og eliteuniversitetet, sådan som det ses blandt verdens absolut førende universiteter.

Aarhus Universitet betragter specielt talentudvikling som nøglen til universiteternes udvikling samtidig med, at det er et centralt bidrag til at sikre den fornødne tilgang af højt specialiseret arbejdskraft til hele samfundet. Talentfulde unge forskere bringer nye ideer og innovation til universitetet, de påvirker uddannelserne, og de bidrager i betydeligt omfang med forskningsresultater. Samtidig indgår de i vigtige internationale netværk både inden for og uden for universitetsverdenen og er så at sige den lille elite af de højest uddannede, som binder det danske vidensamfund sammen med det globale.

Aarhus Universitets nødvendige organisatoriske forandringer

De fire kerneaktiviteter forskning, talentudvikling, videnudveksling og uddannelse har indgået i Aarhus Universitets strategi siden 2008. Med den faglige udviklingsproces har universitetet understreget betydningen heraf ved at etablere en ledelsesmodel, der sætter lige så meget fokus på de fire kerneaktiviteter som på universitetets fire fakulteter. Det sker ved, at hver dekan, foruden at indgå i den samlede universitetsledelse, har ansvaret for både et fakultet og én af de fire tværgående kerneaktiviteter.

Til understøttelse heraf er der etableret tværgående ledelses- og medarbejderfora, der skal understøtte og udvikle det tværgående samarbejde. Desuden er der oprettet konkrete initiativer i form af en række nye, fagligt stærke interdisciplinære centre og netværk.

Denne tætte, faglige koordinering understøttes af en organisatorisk ændring, der har reduceret de hidtidige ni fakulteter til fire og de hidtidige 55 institutter til 26. De interne grænser er således reduceret betydeligt.

De organisatoriske ændringer bygger fortsat på den dybe faglighed og det brede spekter af fagligheder i Aarhus Universitets forskningsmiljøer, som det f.eks. kan ses på følgende link: <http://pure.au.dk/portal/da/organisations/8000/persons.html>

Med disse faglige og organisatoriske tiltag føler Aarhus Universitet sig godt rustet til at påtage sig rollen som grundpille i udviklingen af det fremtidige vidensamfund.

2. En enkel og klar udviklingskontrakt

Udviklingskontrakten omfatter syv mål, hvoraf de første fire er fastsat af ministeren og de sidste tre af Aarhus Universitet. For hvert mål er der et til to målepunkter.

Udviklingskontrakten indeholder således et begrænset antal målepunkter og betydeligt færre end den foregående kontrakt. Disse målepunkter skal samlet set afspejle det samlede Aarhus Universitets aktiviteter. Det enkelte målepunkt er således ikke lige centralt for hvert enkelt fag eller aktivitet.

Samtidig skal det understreges, at universitetet naturligvis til stadighed indsamler en meget lang række data til understøttelse af dets drift og i henhold til aftalen om Danske Universiteters statistiske beredskab samt til brug for budgetlægning og regnskabsaflæggelse.

Udviklingskontrakten er ambitiøs - både i valget af målepunkter og i fastsættelsen af de konkrete måltal. Aarhus Universitets mulighed for realisering heraf afhænger i første omgang af en effektiv implementering af universitetets strategiske satsninger, men det er også centralt, at en række eksterne forudsætninger opfyldes. Aarhus Universitet har således taget udgangspunkt i, at regeringsgrundlagets intentioner på uddannelses- og forskningsområdet gennemføres. Det vil bl.a. sige, at de offentlige forskningsinvesteringer fremover udgør mindst 1 procent af BNP, og at der på uddannelsesområdet arbejdes hen mod, at 25 % af en ungdomsårgang gennemfører en lang videregående uddannelse. Samtidig har Aarhus Universitet forudsat, at der sikres bedre overgange i uddannelsessystemet. Endelig er det en overordnet nødvendig præmis, at udviklingen i de samfundsmæssige konjunkturer ikke vil have en generel negativ effekt på målopfyldelsen.

3. Mål og målepunkter for perioden 2012 - 2014:

A-D: Pligtige mål fastsat af uddannelsesministeren

E-G: Aarhus Universitets selvvalgte mål

1-12: Målepunkter med måltal

A. Kvalitet i uddannelserne

Samfundet har fokus på kvalitet i uddannelserne. Som dokumentation for Aarhus Universitets indsats fokuseres der på to centrale og uafhængige vurderinger af kvaliteten i universitetets uddannelser. Dels de studerendes vurdering af tilfredsheden med deres studium, dels arbejdsmarkedets vurdering af kvaliteten af universitetets kandidater.

Universitetet har fravalgt indikatorer, der udelukkende baserer sig på kvantitative målsætninger vedr. input - som eksempelvis antal undervisningstimer - da de ikke i sig selv sikrer en høj kvalitet i uddannelserne.

1. Studerendes tilfredshed med deres studium ¹

Andel, der er enten ”meget tilfredse” eller ”tilfredse”

2011: 86 %		2014: 88 %
------------	--	------------

Studiemiljøundersøgelsen gentages først i 2014. Der fastsættes derfor kun måltal for 2014. Målepunktet bliver dog afrapporteret alle tre år i form af redegørelse for aktiviteter, der understøtter udviklingen på området.

Måler kvaliteten af Aarhus Universitets uddannelser gennem Studiemiljøundersøgelsens målinger af, i hvilket omfang de studerende ved Aarhus Universitet er ”tilfredse” eller ”meget tilfredse” med den overordnede kvalitet i deres studium.

2. Overgang til arbejdsmarkedet opgjort gennem analyser af jobsituationen 4-19 mdr. efter afsluttet kandidatgrad ²

Beskæftigelsesgrad (konjunkturreguleret):

2011: 86 % = Landsgennemsnit + 1%-point	2012: Landsgennemsnit + 1 %-point	2013: Landsgennemsnit + 2 %-point	2014: Landsgennemsnit +2 %-point
---	---	---	--

Måler kvaliteten af Aarhus Universitets kandidater samt universitetets evne til at tilpasse uddannelserne til arbejdsmarkedets behov gennem arbejdsmarkedets efterspørgsel.

Beskæftigelsesgraden er meget afhængig af konjunkturudviklingen. Med de valgte måltal sigter Aarhus Universitet mod at få en bedre beskæftigelsesudvikling end i sektoren generelt.

B. Bedre sammenhæng i uddannelsessystemet

Aarhus Universitets placering i et sammenhængende uddannelsessystem tager afsæt i den *ydre* sammenhæng, der har fokus på den vertikale bevægelse fra de gymnasiale uddannelser til universitetet samt den *indre* sammenhæng, der har fokus på den horisontale bevægelse mellem de videregående uddannelsesinstitutioner. Aarhus Universitet ønsker at sætte fokus på gode overgange mellem uddannelser og dermed skabe et mere fleksibelt, samlet uddannelsessystem.

3. Antal gymnasieelever, som studerende og forskere fra Aarhus Universitet gennem Det Rullende Universitet underviser på gymnasier ³

2011: 12.000	2012: 13.000	2013: 14.000	2014: 16.000
--------------	--------------	--------------	--------------

Måler omfanget af én af Aarhus Universitets mange rekrutteringsaktiviteter for at skabe gode overgange fra de gymnasiale uddannelser til universitetet ved at bringe eleverne forståelse for det faglige niveau og de faglige miljøer på universitetet. Målepunktet er valgt, fordi en effektiv rekruttering fra gymnasierne er meget væsentlig for Aarhus Universitet og vidensamfundet.

4. Antal kandidatstuderende, der optages på baggrund af en bachelorgrad eller professionsbachelorgrad fra andre danske uddannelsesinstitutioner ⁴

2012: Fastlæggelse af udgangsposition	2013: + 11 % ift. 2012	2014: + 33 % ift. 2012
---	---------------------------	---------------------------

Måler Aarhus Universitets evne til at tiltrække kvalificerede, danske studerende med en bachelorgrad fra andre universiteter og professionsbachelorere fra andre uddannelsesinstitutioner og herigennem bidrage til at skabe bedre sammenhæng i det samlede uddannelsessystem.

C. Hurtigere igennem

Effektivt tilrettelagte uddannelser er udgangspunktet for, at de studerende kan komme hurtigere igennem. Uddannelsesinstitutionerne har også et ansvar for at tilbyde mulighed for en yderligere individuel effektivisering af det enkelte uddannelsesforløb, hvor studerende kan forcere deres uddannelsesforløb eller indhente mistede studieelementer. Deltagelse i Summer University-aktiviteter bidrager hertil.

5. Antal ECTS optjent af studerende på AU Summer University optaget på heltidsstudium på et dansk universitet ⁵

2011: 5.543 ECTS	2012: 6.000 ECTS	2013: 6.300 ECTS	2014: 6.800 ECTS
------------------	------------------	------------------	------------------

Måler aktiviteten på et af Aarhus Universitets initiativer til at sikre fleksibilitet i uddannelserne og hurtigere gennemførelsestid. Sommeruniversitet er et redskab til at sikre øget studieeffektivitet med aktiviteter fordelt over hele året.

6. Gennemførelsestid for bachelor- og kandidatuddannelser ⁶

Bachelor:

2011: 3,2 år	2012: 3,2 år	2013: 3,1 år	2014: 3,1 år
--------------	--------------	--------------	--------------

Kandidat:

2011: 3,0 år	2012: 2,9 år	2013: 2,9 år	2014: 2,8 år
--------------	--------------	--------------	--------------

Måler Aarhus Universitets evne til at øge kandidaternes livslange bidrag til arbejdsmarkedet og samfundets udvikling. Med de valgte målepunkter tages der afsæt i regeringsgrundlagets målsætninger om at få de studerende hurtigere gennem uddannelsessystemet.

D. Øget innovationskapacitet - videnudveksling med det omgivende samfund

Aarhus Universitet har med sin store faglige bredde og forskning og uddannelse på højt niveau optimale muligheder for at åbne sig mod omverdenen og udveksle viden, ideer og ekspertise med samfundet. Videnudvekslingen måles gennem det økonomiske omfang af to centrale aktiviteter.

Udviklingen af de studerendes innovative evner gennem entreprenørielle elementer i undervisningen er også et vigtigt element i universitetets øgede innovative satsning. En effektiv integration i undervisningen har en kvalitativ effekt på de studerende foretagsomhed, men det er imidlertid vanskeligt at fastsætte målepunkter, der er dækkende for indsatsen.

7. Det økonomiske omfang af samarbejdsaftaler med det omgivende samfund ⁷

2011: 1.060 mio. kr.	2012: 1.100 mio. kr.	2013: 1.200 mio. kr.	2014: 1.300 mio. kr.
-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

Måler Aarhus Universitets evne til at sikre en effektiv videnuudveksling mellem universitetets forskningsmiljøer og det omgivende samfund gennem konkrete samarbejdsaftaler med virksomheder og offentlige myndigheder. Heri indgår også det bidrag til innovationsopbygningen, der i kraft af myndighedsopgaverne sker til bl.a. fødevarer-, miljø- og energisektorerne.

8. Det økonomiske omfang af efter- og videreuddannelse ⁸

2011: 89,5 mio. kr.	2012: 95 mio. kr.	2013: 103 mio. kr.	2014: 112 mio. kr.
------------------------	----------------------	-----------------------	-----------------------

Måler Aarhus Universitets evne til at bidrage til videnuudveksling og sikre borgerne muligheder for en forskningsbaseret, livslang læring tilpasset samfundets behov.

E. Kvalitet i forskningen

Forskning er hovedhjørnestenen for Aarhus Universitet og udgør grundlaget for universitetets øvrige kerneaktiviteter. Kvaliteten af universitetets forskning måles på basis af to indikatorer. Universitetet har valgt publikationernes gennemslagskraft frem for antal publikationer, for at dokumentere forskningsproduktionens anvendelighed i forskersamfundet. Universitetets forskergrubbers evne til, i åben konkurrence, at tiltrække midler fra udenlandske kilder er en anden indikator, der bygger på en uafhængig international vurdering af forskningens kvalitet.

9. Aarhus Universitets forsknings impact i det internationale forskersamfund ⁹

2011: 1,45	2012: 1,35	2013: 1,40	2014: 1,45
------------	------------	------------	------------

Måler Aarhus Universitets forsknings gennemslagskraft i forhold til et normaliseret verdensgennemsnit. Målepunktet beregnes på baggrund af den andel af de top 10 % mest citerede publikationer, som universitetet har inden for de enkelte forskningsfelter.

Gennemslagskraften ligger på et meget højt niveau og forventes at stabilisere sig over kontraktperioden. Der imødeses dog et midlertidigt fald begrundet i fusionerne i 2007, der 1. resulterede i nyt bredere universitetet eller 2. har krævet mange ressourcer til faglig omstilling.

Aarhus Universitet vil i kontraktperioden, i samarbejde med Center for Forskningsanalyse, arbejde videre med den eksisterende målemetode, bl.a. med henblik på at sikre, at den dækker bredere.

10. Eksterne midler fra udenlandske kilder ¹⁰

2011: 200 mio. kr.	2012: 220 mio. kr.	2013: 240 mio. kr.	2014: 260 mio. kr.
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Måler forskningens internationale konkurrencekraft samt Aarhus Universitets evne til at internationalisere forskningen og udnytte finansieringsmuligheder i EU-systemet, herunder ERC, og andre udenlandske kilder.

F. Talentudvikling

Talentudvikling er en kerneopgave for Aarhus Universitet. Universitetets evne til at finde og udvikle de største forskertalenter er med til at sikre det danske viden-samfund en betydelig talentmasse, der danner grundlag for fortsat velfærd og vækst i de kommende generationer. Kvaliteten af satsningen måles gennem samfundets interesse i at beskæftige de færdige ph.d.ere.

11. Ph.d.ers overgang til arbejdsmarkedet opgjort gennem analyser af jobsituationen 4-19 mdr. efter erhvervet ph.d.-grad ¹¹

Beskæftigelsesgrad (konjunkturreguleret):

2011: 93 % = Lands gennemsnit + 1 %-point	2012: Lands gennemsnit + 1 %-point	2013: landsgennemsnit + 2 %-point	2014: Lands gennemsnit + 2 %-point
---	--	---	--

Måler kvaliteten af Aarhus Universitets ph.d.ere samt universitetets evne til talentudvikling og til at tilpasse ph.d.-uddannelserne til arbejdsmarkedets behov.

Beskæftigelsesgraden er meget afhængig af konjunkturudviklingen. Med måltal-lene sigter Aarhus Universitet mod at få en bedre beskæftigelsesudvikling end i sektoren generelt.

G. Globale løsninger

Aarhus Universitet ønsker at bidrage til løsning af de store samfundsmæssige udfordringer, der går på tværs af traditionelle videnskabelige discipliner. Tværfaglige initiativer og nedbrydning af faglige barrierer er et af de helt afgørende svar på de globale udfordringer. Den valgte indikator er et mål herfor.

12. Årlige samlede - internt og eksternt finansierede - investeringer ved Aarhus Universitets interdisciplinære centre ¹²

2011: 172 mio. kr.	2012: 200 mio. kr.	2013: 240 mio. kr.	2014: 275 mio. kr.
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Måler Aarhus Universitets evne til at præstere løsninger på globale udfordringer gennem etablering af interdisciplinære centre. Det er led i Aarhus Universitets strategi at oprette nye centre, og den ambitiøse målsætning for perioden indebærer også disse centres evne til i åben konkurrence at tiltrække eksterne midler i betydeligt omfang.

4. Rapportering

Der rapporteres på udviklingskontrakten i forbindelse med årsrapporten for det pågældende år.

5. Underskrifter

Aarhus den . juni 2012

København den . juni 2012

Michael Christiansen
Bestyrelsesformand, Aarhus Universitet

Morten Østergaard
Minister for Forskning, Innovation og
Videregående Uddannelser

Bilag

Noter:

1 Aarhus Universitet er forpligtet til – i medfør af Lov om Undervisningsmiljøvurdering – hvert 3. år at undersøge undervisningsmiljøet på sine uddannelser og udarbejde rapporter og handlingsplaner. Aarhus Universitet har foreløbig i 2007 og 2011 gennemført omfattende, forskningsbaserede undersøgelser, der vil blive gentaget i 2014.

2 Beskæftigelsesundersøgelser udarbejdet af Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Beskæftigelsesgraden viser andelen af kandidater, der er anført som beskæftiget mv. Udgangstallet i 2011 omfatter data fra 2009.

3 Antal elever opgjort som antal besøgte klasser x 28 elever minus en fraværsprocent på 25.

4 Det er af system- og registreringsmæssige grunde ikke muligt at etablere et udgangstal for 2011. I stedet fastlægges udgangstallet i 2012. Måltallene for 2013 og 2014 er anført som procentvise stigninger i forhold til 2012.

5 Studerende optaget på et heltidsstudium på et dansk universitet, som gennemfører undervisning på AU Summer University.

6 Gennemførelstid for bachelorer og kandidater fraregnet kandidater på udelt kandidatuddannelse (der er under udfasning) og top-up-studerende på BSS (i alt 84 studerende i 2011), der får merit på 90 ECTS på bacheloruddannelsen. Der er ikke justeret for øvrig merit. Udgangstallet omfatter af systemmæssige grunde ikke AU Herning.

7 Det økonomiske omfang (for Aarhus Universitet) af nye, årlige samarbejdsaftaler samt det årlige økonomiske omfang af Aarhus Universitets myndighedsbetjening.

8 Def.: RK A.1.1.b (selvbetalende studerende på heltidsuddannelser) + A.1.1.d. (aktiverede på heltidsuddannelser) + A.1.2.b. (deltagerbetaling på deltidsuddannelser) + A.1.2.c. (aktiverede på deltidsuddannelser) + efter- og videreuddannelsesaktiviteter inden for rammerne af indtægtsdækket virksomhed.

9 Normalized proportion of highly cited publications across subject fields among top 10 % in world publication, som anvendt i NordForsk-rapporten "Comparing Research at Nordic Universities using Bibliometric Indicators". Opgørelse for et givet år er baseret på en analyse af citationer over en treårig periode forud for opgørelsesåret.

10 Def.: RK A.3.1.c og A.3.1.d.

11 Beskæftigelsesundersøgelser udarbejdet af Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelse. Beskæftigelsesgraden viser andelen af ph.d.ere, der er anført som beskæftiget mv. Udgangstallet i 2011 omfatter data fra 2009.

12 Der er i dag to interdisciplinære centre, og Aarhus Universitet agter at etablere yderligere et antal centre i kontraktperioden. Aarhus Universitet bi-

drager med et starting grant på 25 mio. kr. over 5 år pr. center. Derudover finansieres centret af eksterne midler.
